Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dimecres 4 de Janer de 1899 — Núm. 3.796

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.	1
n provincias trimestre.	»	3'50
Extranger y Ultramar	»	7

Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó á casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

REYS

REGALOS

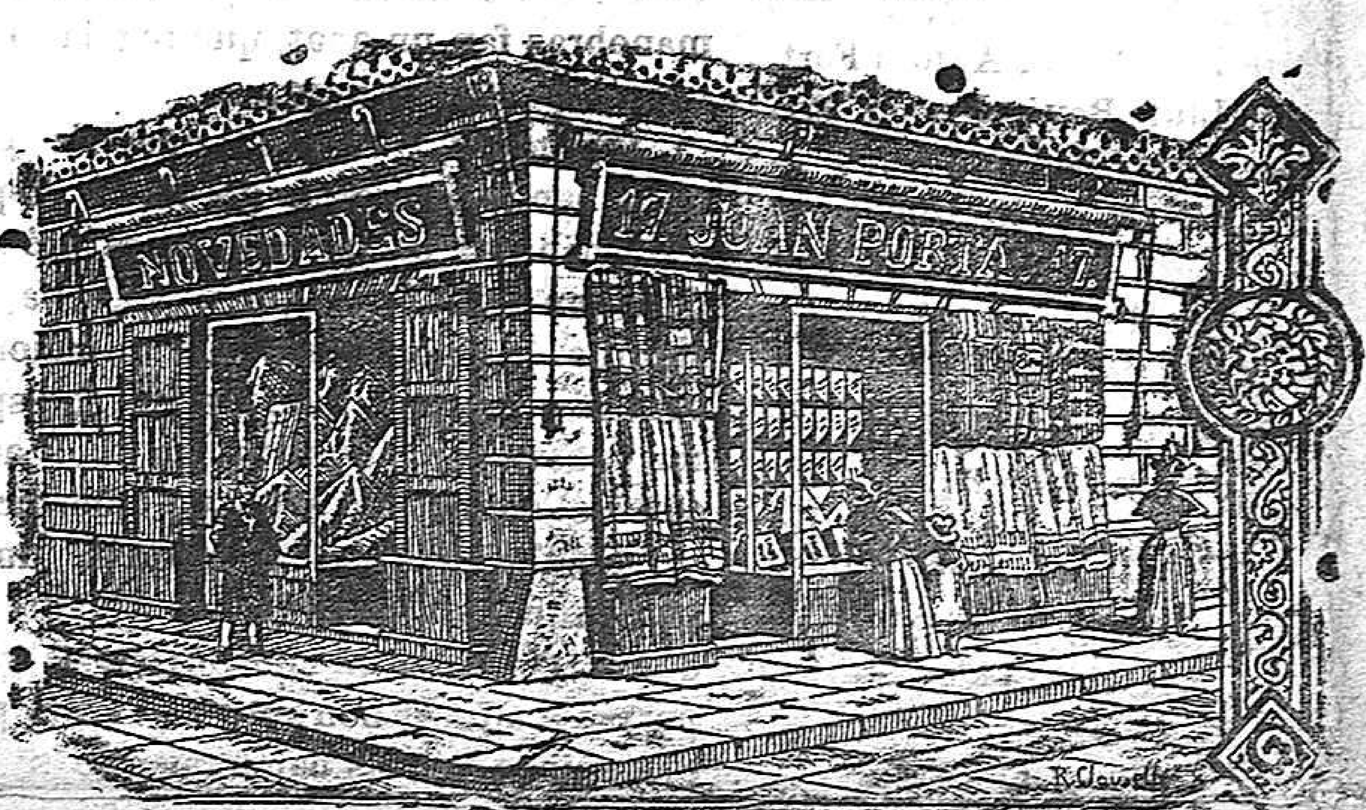

REGALOS

Casa Porta

Fil ¡¡EXCEPCIONAL!! cotó, expléndit surtit de mocaders de buixaca pera senyora y caballers, ab vora y sense vora á 10, 9, 8, 7, 6, 5'50, 4'50, 4 y 3 pessetas dotzena.
TOVALLOLAS TURCAS desde 50 céntims una en tots tamanys.
DEVANTALS pera noyas desde 60 céntims un, pera senyoras en tots tamanys y classes.
Gran surtit de faldas fetas en llana y cotó forma elegant.—Refajos.—Cefiros.—Mocadors.—Llensol inglés.—Tapets.—Ermillas.—Cubre-cossets.—Corbatas pera senyora y caballer.—Mantas de Mallorca á preu de fabrica.
Tot á limitats preus.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS
DE
Marcial Ombrás (propietari)
Ronda del Càrril, Figueras, (Girona)
Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida.
Trenta hectáreas de planté.

Secció doctrinal

Notas regionalistas al extranger

AUSTRIA-HUNGRÍA

Al mateix temps que la pròrroga del Parlament, la «Gaceta oficial» anuncia 'l nombrament del director y dels professors del Gimnasi (Escola superior) txech de Troppau, la capital de la Silessia austríaca. La transformació d' aquesta escola en colegi del Estat es la realisació d' una de las principals reclamacions dels txechs. Una altra reclamació importantíssima será també satisfeta per la seguretat de que 'l missatje de la Dieta de Bohemia contindrá un passatje de significació política autonomista.

***

Lo diputat per la Dieta de Bohemia, Mr. Bartak, ha protestat en una junta de comprobació de revistas contra la invitació dirigida per l' oficial del servey d' aquestas de respondre per la paraula alemana «Hier!» al esser cridats los soldats per llur nom.

Mr. Bartak, que havía de presidir la junta en sa calitat d' alcalde, se 'n aná de la sala ahont tenía lloch la junta, dihent als minyons de sa nacionalitat: «No oblideu que sou txechs, y per tant, responéu: «Ide!» Per aquest *delicte* fou condempnat aquell diputat pel tribunal á una penyora de cinch florins. Contra aquesta condempna s' ha interposat apelació.

***

Lo gobern imperial ha donat satisfacció á una tercera petició dels txechs. Los tribunals y las administracions á Silessia hán rebut la ordre de respondre á totas las reclamacions y demandas en la llengua dels postulants; aixó es, en polonés, en txech ó en alemany, segons la respectiva nacionalitat del qui comparegui en demanda de justicia, ó pera fer alguna petició de carácter administratiu.

***

S' ha celebrat últimament lo centé aniversari del naixement del més célebre dels poetas polonesos, Adam Mickiewicz. Aquesta solempnitat, no sols ha tingut lloch en lo país d' ahont aquell fou natural, sí que també per tot arreu ahont hi ha un cert número de compatricis. Altres homenatjes més durables perpetuarán lo recort de Mikiewicz. A Varsovia 'l gobern rus ha autorisat la erecció d' un monument al poeta, qui fou en son temps un deportat polítich. A Cracovia, á Lemberg, ahont está enterrat desde 1891, á Carlsbad, á Bohemia, á Stanislawon, etc., s' han alsat ó s' alsarán estátuas al gran poeta nacionalista de Polonia. També á Lausanna, ahont exercí 'l cárrech de professor durant algun temps, las autoritats populars y las unitarias han permés á la colonia polonesa que coloqués una planxa conmemorativa en la aula de la Universitat en la qual Mickiewicz aplegava un públich tan entussiasta com lo que seguí més tart sas llissons sobre historia y literatura eslavas en lo colegi de Fransa:

Veusaquí una proba ben palpable de la verdadera unitat d' un poble y de la indivisibilitat de son esperit. La Polonia, trossejada y repartida entre varis Estats, perseguida per tot arreu y volguda ofegar en los brassos dels colossos que la feren trossos, viu encare en lo cor de sos fills, quins á tota hora reivindican y afirmen pera sa patria verdadera la existencia y l' honor. Los mateixos goberns que usufructuan las despullas de Polonia se veuhen obligats á regoneixer que 'l poble polonés no ha desaparegut desde 'l moment que no tenen més remey que consentir en la celebració d' actes que son la confirmació de la vida d' una entitat histórica y étnica vivent encare.

No oblidém may los catalans aqueixos exemples de fora casa si volém que la actual renaixensa nostra sia quelcóm més que una dolsa esperansa ó un noble desitj.

ALEMANIA

Pera donar una idea de com se fa la «germanisació» de las regions anexionadas á Prussia á més de las inhumanas expulsions de la provincia de Slesvig, diu un diari que s' ha arribat á amenassar als pares que enviau sos fills á las escolas danesas ab la pérdua dels sagrats drets de la patria-potestat. Aquesta tiranía, que tràspassa tots los límits de lo racional, ha ocasionat la major indignáció fins entre alguns periódichs alemanys, quins fan veure la escepcional gravetat de semblants midas policíacas, las quals, si be donan la mida de la tradicional violencia tudesca no han de produhir lo resultat que 's proposa ab ellas lo gobern de Guillém II: Quan á un poble se l' exaspera exagerant la opressió que damunt d' ell s' exerceix, sempre s' ha vist que sab trencar d' un modo violent los lligams per forts que sían. La historia n' está plena d' aquestos exemples.

Més, malgrat las protestas y las reclamacions que tals fets ocasionan, las autoritats prussianas, ab un entussiasme digne de més bona causa, continúan ab creixent furor portant á terme sas vexacions contra 'ls súbdits del imperi d' orígen danés. Una sentencia del Tribunal Suprém del 6 de Desembre del any passat está servint de «rahó» legal pera apoyar sás midas policíacas als esbirros dels Kaiser. Fundadas en aquella resolució, las autoritats d' Als-Nærrekerred y de Toftlund, han conminat als pares quals fills están instruhintse á Dinamarca, que serán privats de cuydar de l' educació de sos fills y que á aquestos se 'ls hi donarán tutors adictes á la causa alemana, y no tornarán á recobrar los drets de la paternitat fins que demostrin sentiments contraris al país danés.

***

La «Gazette de Gologne» s' ha vist obligada á regoneixer que, á despit dels atachs de la prempsa alemana y dels alemanys d' Austria, la posició del comte Thun no es de cap manera compromesa. Malgrat las cartas autógratas cambiadas entre 'ls soberans, la ten-

sió de relacions entre Berlín y Viena subsisteix encare ab motiu de las ditas expulsions.

***

Lo «Petit Journal» de Berlín, conta que l' emperador rebé á Postdam al doctor Esser, de Colonia, qui ha residit per llarch temps y eu tres temporadas diferentas en lo Cameroun, y escoltá sa relació sobre la situació de la colonia. Havent dit Mr. Esser que la colonia estava tal vegada «massa gobernada», lo emperador respongué. «Donchs bé, puch fer repatriar á la meytat dels agents del gobern. Aquestos senyors se deuhen convencer que son allí baix pera afressar los camins al capital alemany y pera protegirlo.»

Durant la conversació, l' emperador va expressar son desitj de que no sian solzament los homes que no han pogut fer carrera á Alemacia los que vagin á probar fortuna á las Colonias, sino que sian los homes richs y travalladors los que 's dediquin á la colonisació.

Ab lo qual lo Kaisser ha vingut à regoneixer que un dels mals pitjors pera la colonisació son aqueixas collas de gent sense ofici ni benefici que 'ls goberns de la Metrópoli envian als pobres paíssos colonisats pera fer fortuna, sense mirar cóm y sempre en perjudici dels naturals, los quals, á cambi de la explotáció inícua de que son víctimas, congrían odis contra la «madre patria», de la qual se separan tan bou punt los hi es possible, aborrint per sempre más á la que ha sigut per ells una dolenta madastra y may una bona mare.

Espanya per exemple, es una confirmació d' aixó massa recent pera que deixés de recordarho l' emperador d' Alemania. Per lo mateix desitja que las colonias «sian menos gobernadas», lo que vol dir, «menos explotadas».

PELEGRÍ CASADES Y GRAMATXES.

Comissió d' aussilis de Reus

11ª Relacció dels socorros distribuhits durant lo mes de Desembre de 1898 per la Comissió d' aussilis de Reus als soldats ferits y malalts procedents de Cuba y Filipinas.

Suma anterior, pessetas 6.728'96.—Soldats que han rebut hospedatje: Toribi Moreno, de Saragossa; Angel Apúntate, de id.; Marián Ballester, de Teruel; Severí Folch, de Masroig; Santiago Alonso, de Saragossa; Antoni Corts, de Riudoms; Joan Vila, de La Canonja; Joseph Ortoneda, de Borjas del Camp; Antoni Llonga, de Valderrobres; Francesch Antón, de Burgos; Crispí Garcia, de Soria; Antoni Miranda, de Tudela; Salustiá Videurre, de Pamplona; Jaume Vidal, de Lleyda; Anaclet Armendari, de Saragossa; Antoni Martimpe, de Lleyda; Remigio Sabaté, de Cornudella; Angel Rabascall, de id.; Joseph Roca, de Casp; Joan Recha, de Ribarroja; Joseph Curat, de Fatarella; Joan Gisbert, de Margalef; Joan Blesa, de Teruel; Joaquím Gracia, de id.; Ferrán Gandía, de Tarragona; Antoni Gil, de id.; Joseph González, de id.; Ramon Martín, de La Palma; Joseph Borrás, de Marsá; Mateo Domenech, de Capsanes; Andreu Llop, de Flix; Nicolau Colera, de de Teruel; Sebastiá Gollart, de Saragossa; Climent Allado, de Montroig; Sebastiá Aguilar, de La Selva; Antoni Piqué, de Montbrió; Jaume Fraga de Montroig; Ildefons Iñigo, de Pamplona; Pere Goñi, de idem Juliá García, de Saragossa; Joseph Prats, de Tivisa; Joseph Odenas, de La Riba; Pere Torné, de Cornudella; Joan Aguilar, de Ribarroja; Joaquím Pallarés, de Pobla de Massaluca; Francesch Tornado, de Mora d' Ebre; Jaume Belart, d' Ulldemolins; Joseph Aragonés, de Montroig; Joseph Soronellas, de Riudecols; Joseph Ferrús, d' Ascó; Nicolau Bartolí, de Mora d' Ebre; Marián Nogales, de Flix; Joseph Mariné, de Borjas del Camp; Joseph Jordá, d' Ascó.

Soldats socorreguts ab 2 pessetas y hostatje: Ramon Montagut, de Pinell; Joan Mariné, d' Alforja; Pere Boronat, de Montroig; Pere Aimemí, de Vilaplana: Miquel Pujol, de Torroja; Joseph Montes, de Riba rroja; Manel Soler, de Mora d' Ebre.—Total 7 soldats ab 2 pessetas. . . . . 14'00

Miquel Amill, de Margalef y Joseph Corbella, de Ulldemolins, socorreguts ab hostatje y 3 ptas. . . 6'00

Amadeo Llarch, de Benissanet, socorregut ab hostatje y passatje fins á Mora. . . . . . . 3'50

Marián Cavallé, de Saragossa, socorregut ab hostatje. . . . . 1'05

Francesch Sancho, d' Argentera; Joseph Armengol, de Tortosa; Ferrán Batista, de id.; Ginés Navvarro, de Cartagena; Miquel Llorens, de Molá; Joan Llorens, de id.; Simó Mateu, de García.—Total 7 soldats socorreguts ab 2 pessetas. . . . . 14'00

Isidro Martorell, de Febró; Sebastiá Juanpere, de Vilaplana; Joan Pere Martorell, d' Arbolí; Miquel Juncosa, de Cornudella; Damiá Vallverdú, de Margalef; Francesch Fernandez, de Masroig.—Total 6 soldats socorreguts ab 3 pessetas. . . . . 18'00

Domingo Alberich, de Barcelona; Antoni Nollas, de La Selva: Francesch Espasa, d' Ulldemolins; Ramon Vila, d' Espluga; Roch Boqué, de Cornudella; Eussebi Sotorre, de Cambrils; Manel Fortuny, de Pololeda; Joseph Martí, d' Alforja.—Total 8 soldats socorreguts ab 5 pessetas. . . . . 40'00

Francesch Artés, de Flix socorregut ab ptas. 10'00

DEL CUPO DE REUS

Joan Bové, Antoni Perminon, Antoni Viñas y Joseph Mallat.—Total 4 soldats socorreguts ab 2 pessetas. . . . . 8'00

Benet Pujol, ab 3 pessetas. . . . . 3'00

Joan Pallejá, Joseph María Cassadó, Just Pastor, Francesch Soler, Francesch Voltas, Joan Jordá, Pere Cunillera; Ramon Borbonés, Joan Ferrer, Joseph Gispert, Ramon Aguiló, Francesch González, Miquel Simón, Pere Pallejá, Jaume Pateu, Emili Banús.—Total 16 soldats ab 5 pessetas. . . . . 80'00

Joseph Canela, Antoni Micó, Joan Anguera, Joseph Vidal, Isidro Jornet, Antoni Ferrando, Joan Bové Estierte, Joan Ferez, Narcís Soronellas, Joseph Ortoneda, Antoni Echevarría, Joseph Perdigó, Jaume Sardá, Antoni Poblet, Joseph Pamies, Joseph Soler, Antoni Mestres, Rossendo García, Esteve Pujol, Joan Vallvé, Jordi Alasá, Ramon Ossó, Emili Castañí, Francesch Porqneras, Ramon Figueras, Modest Savé, Antoni Domingo, Valentí Pujol, Pere Llagostera, Antoni Fort, Manel Parisi, Joseph Torroja, Lluís Bové, Joseph Raduá, Pere Monnè, Modest Bellmunt, Pere Borrás, Pascual Ferrer y Modest González.—Total 39 soldats ab 10 pessetas. . . . . 390'00

Vicens Martí, Rafel Figuerola Pere Catalá, Isidro Fornies, Joan Piñol, Manel Montferré, Pío Grau, Teodor Carnissé, Mateo Salvador, Joan Gené, Pere Mosté, Joseph Garro, Antoni Roig, Enrich Alonso, Domingo Casares, Tomás Bellmunt, Joan Anguera Bigorra, Joseph Marsal.—Total 18 soldats ab 15 ptas. . . 270'00

Antoni Barberá, Enrich Rodriguez, Joan Ribé, Joseph Ferrer, Daniel Rival, Joseph Sugrañes, Francesch Carbonell, Joan Blanch, Joseph Rosselló, Pere Cartañá, Joseph Anguera, Rá el Gatell, Jaume Ferré, Salvador Torrents, Eduart Martin, Joan Miró, Jaume Ciurana, Lluís Güell, Joseph Duràn.—Total 19 soldats socorreguts ab 20 pessetas. 380,00

Joan Noet, Joseph Borrás, Joseph Barbonell, Sebastiá Borrás y Joseph Martí.—Total 5 soldats socorreguts ab 25 pessetas. . . . . . 125'00

Joseph Ripoll, Mamon Ornosa, Pau Cesari y Joseph Guiu.—Total 4 soldats ab 30 ptas. . . 120'00

Compte limitat de la farmacia Serra, ptas. 338'00

Comptes de manutenció y hostatje de varias posadas, pessetas. . . . . 148'00

Carruatjes, pessetas. . . . . . 5'75

A la mare del soldat Joseph Garriga Vallvé, de Reus, mort en alta mar, pessetas. . . . 15'00

Gastos d' enterro del soldat Vicens Martí. 28'08

Llistas d' embarch y gratificacions, ptas. . 11'40

RESUMEN

	Pessetas.
Total dels socorros distribuhits fins la fetxa.	8.757'74
Ingressat anteriorment pessetas 7.808'46.	
Recaudació del mes de Septembre pessetas 459'00.	
Producte d' un dia cedit per lo Cinematógrafo Lumiére pessetas 65'40. . . .	8.332'86
Déficit pessetas. . . .	424'88

Reus 1 de Janer de 1899.—Lo Tresorer, G. BARTULÍ.

Espigolant

Es comú atribuhir la pérdua de las Colonia sá la mala administració espanyola, y ab part de rahó se pot creure aixís: més desprès, s' atribuheixen totas las virtuts á la república Nort-americana, que las ha presas, y aquí ja no 's te rahó, perque la república americana te una malíssima administració, pitjor cent voltas que la d' Espanya; cert es que no hi ha encara tants empleats, pero aixó ja vindrá ab lo temps.

Lo diari nort-americá «Dry Goods Economist» en son número del 17 desembre dirigeix gravíssimas censuras contra uns empleats, per l'istil dels vistas d' aduanas, d' aquella nació, contra los *appraisers*, y 'ls acusa res menos que de fer una tría parcial de las mercancías de certs importadors; de trahir lo secret dels seus negocis ensenyant las mostras dels teixits als concurrents directes. Alguns d' ells permeten á certs importadors, per élls privilegiats, que designin las caixas dels géneros que dehuen esser motiu de valoració y 'ls facilitan aixís la manera de defraudar al tresor, fins ab gran perjudici d' altres exportadors, á qui apretan las clivillas, com se diu vulgarment.

Cita desprès lo periódich en questió varis cassos concrets, dels cuals sols ne triém un per mostra:

Un importadó de cortinas de punt havent comprat alguns articles á Europa á 20 franchs, ha vist la seva mercancía valorada á 24 franchs per l' apreciació del *appraiser* que devía examinarla.

Donchs aquest importador descubrí més tart, que iguals articles importats per un' altra casa havían sigut rebuts à 20 franchs y l' importador aixís favorescut era lo mateix cual apreciació havía recarregat la primera mercadería.

Y per fi de compte los *experts* no permeten als importadors cap reclamació.

En cualsevulga pais una acusació formulada per una publicació séria contra funcionaris públichs, per fets tan concrets, daría lloch cuan menys á una formació d' expedient.

***

Un bilbaí acaba de construhir una casa y se l' hi acut plantarhi una bandera.

Fins aqui res hi ha d' estrany; es una costúm general y cuan se la veu onejar al vent se sap que cap desgracia hi ha hagut entre 'ls constructors; moltas vegadas, ab motiu de la posa de la bandera, paletas y manobras fan un apat, que regala lo propietarhi: res tampoch te d' estrany.

Mès aquest bilbaí te 'l gust de posar á la casa, no la bandera *maqueta* del Estat Espanyol, sino un' altra bandera blava, roja, morada ó negre; una bandera que 'ls bilbains tenen per seva, de la terra, que significa l' amor de sos furs tradicional, l' amor de la seva historia mitj independent, l' esperansa de millorar la seva sort adquirint un dia l' autonomía; lo recort del simbol del arbre de Güernica en fi.

¿Sí? ¿Tal has fet? Se degué dir un gobernador digne d' aquells que rebian als tágalos encamisats perque eran una rassa molt inferior als *castilas*, donchs porteu á aquest bon propietari á la presó: allí apendrá quinas son las banderas que 's dehuen posar al acabarse de construhir una casa.

Y dit y fet; lo propietari al soterrani, la bandera per terra y 'l telègrafo participant la *façaña, urbi et orbi*.

¡Aixó son funcionaris! ¡Aixó ne dich gent que miría per lo bé del Estat!

Pero miri, senyor ministre de la Gobernació, cuan en las blavencas y crespadas ayguas del mar *donostiarra* se passeigi un «yach» que porti bandera morada, encarregui al ministre de la ex-marina que ja sap lo que li toca fer.

¡Ah! Y me 'n descuidava: manifestaciò més separatista que la que á tothora se veu..... en las casacas dels guardia-civils, mereix que desaparegui. Fícsissi, fícsissi, senyor ministre, que no son las armas de las Espanyas que portan los seus guardia scivils, sino los emblemas tan sols, los simbols tan sols, de dos regions espanyolas; á l' un faldonet un lleó; á l' altre, una torra: ni la magrana; ni las barras; ni la madeixa; ni las creus; ni las flors; res, res més que una torreta blanca y un lleonet tambè blanch.

Per mor de Deu, senyor Capdepon. ¿Ahónt te 'l cap ó ahont te 'l pon?

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 3 de Janre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	752	64		6'5	Ras	
3 t.	750	63				

Horas d'observació	TEMPERATURAS Máxima	Minim.	Ter. tip.	VENTS direcci.	NUVOLS classe	can.
9 m.	Sol. 22	8	12	O.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 15		14	O.		0 4

Los Ajuntaments, Diputacions y Goberns civils dehuen passar al Capitá general d' aquesta regió noticia detallada dels destinos que vaguin y cual sou sia menor de 1,500 pessetas, expressant lo nom del em-

pleo, son sou, categoría á qui correspongui y condicions que dehuan acreditar los solicitants.

No cal dir pera quin fi... pera demostrar una vegada més que 'ls Ajuntaments y las Diputacions tenen, per la Lley municipal, la facultat de *nombrar y separar libremente à sus empleados*, menos quan á algún *Director general* li passa pel cap despullarlas d' aquell dret saucionat.

—

La Companyía Arrendataria de Tabacos en aquesta provincia ha recaudat en lo próxim passat mes de Desembre las cantitats següents:

Per tabacos, 313,923'25 pessetas.

Per timbre del Estat, 49.491'59 id.

Per impost de guerra, 16.629'94 id.

—

Per Real órdre ha sigut nombrat president d' aquesta Audiencia provincial don Francisco Roca, en la actualitat magistrat de la de Pamplona.

—

Assegura un colega que á comptar del primer de Febrer vinent quedarán fusionadas las Companyías de ferro carrils de Madrid, Zaragoza y Alicant ab la de Tarragona á Barcelona y Fransa. La Gerencia d'aquesta darrera estará confiada al senyor Maristany, qui está facultat pera solucionar tots los assumptos pendents de dita Companyía, donant d' aixó compte á la d' Alicant.

Sembla que 's fan gestions pera que l' exprés de Barcelona á Madrid sia diari.

—

Sembla que 'ls barcos que componen la escuadra d' instrucció, sortirán dintre poch de Cádiz cap á Mahó, en quin últim port passarán lo que falta d' hivern.

Dita escuadra la formarán lo «Carlos V», l' «Alfonso XIII», lo «Lepanto», l' avís «Giralda» y 'ls cassa torpeders «Osado» y «Audaz».

L' acorassat «Pelayo» anirá á Tolón, ahont se li terminarán las obras de blindatje y la substitució dels canons antichs per los moderns.

—

Si 's reuneix suficient número de senyors regidors avuy á las set del vespre nostre Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

—

En la junta general celebrada per la Associació de Fabricants de Farina de Barcelona, en vista de la grave críssis que sufreix la molinería de Catalunya, va acordar gestionar de las companyías de ferro-carrils la reducció de las tarifas de transport pera 'ls blats de Castella, tenint en compte que 'ls fabricants de Galicia han obtingut una tarifa reduhida pera 'l transport de blats de Salamanca á Vigo, y las ventatjas que disfrutan altras regions.

S' acordá també buscar los medis pera conseguir dels poders públichs que nostras possessions del Nort d' Africa, que are 's proveheixen de farinas extrangeras, d' aquí endavant ho fassin de la molinería nacional y que 's tanqui la fábrica de farina que 'l ram de Guerra posseheix á Zaragoza, quins productes fan competencia á la industria privada, sens benefici de cap mena pera l' Essat.

La Associació 's proposa gestionar las admissions de blats en franquicia temporal à quin objecte s' ha invitat á tots los fabricants tornin á solicitarho de nou del ministre d' Hisenda.

—

Segons un periódich professional existeixen 908 mestres qual sou anyal, que no 's cobra, es de 125 pessetas, corresponent al dia uns 34 céntims.

Existeixen, ademés, 1.900 que deuhen cobrar 250, equivalents á 68 céntims diaris.

Y 11.130 que 's donarían per molt satisfets cobrant la suma de 1'20 pessetas diarias.

—

Ha fondejat á la Coruña lo vapor «Ciudad de Cadiz», procedent de Cuba y Puerto Rico, havent fet la travessía sens novetat; porta 775 soldats y 79 sargentos. Han desembarcat 305 y 'ls restants segueixen á Santander.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 1961'76.

—

Cinematógrafo Lummiére, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dias s' exhibirá una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s' exhibirán també sis vistas diferentas tots los dias, donantse á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferencia 30; se cambian vistas diariament.

—

Secció oficial

Registre civil

del dia 2 de Jener de 1899

Naixements

Florentina Vergés Pena, de Leopoldo y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Teresa Vall Cabré, 23 anys, Hospital Civil.—Elisa Miret Torrents, 34 anys, Vallroquetas 19.—Antoni Alsina Capafons, 68 anys, Sant Joseph baix 30.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Tito.

Sant de demá.—Sant Telesforo.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOÇIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	54'75	Aduanas	89'
Exterior	'	Norts	26'40
Amortsable	'	Fransas	26'60
Cubas 1896	47'87		
Cubas 1890	40'50	Obs. 6 0[0 Fransa	82'37
Exterior París	46'50	Id. 3 0[0 »	42'

GIROS

París	31'50	Londres	33'10

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	54'75	Cubas del 86	48'12
Exterior	'	Cubas del 90	40'62
Colonial	'	Aduanas	89'
Norts	26'40	Ob. 5 0[0 Almansa	79'25
Fransas	26'60	Id. 3 0[0 Fransa	42'
Filipinas	'		

PARIS

Exterior	46'50	Norts	'

GIROS

París	31'50	Londres	33'10

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paíssos.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres	à 90 dias fetxa.	'
»	á 8 dias vista.	'
París	á 8 dias »	'
Marsella	á 8 dias »	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyía Reusense de Tranvías			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

—

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 1

De Liverpool y esc. en 17 dias v. Ulloa, de 650 ts.. ab efectes, consignat als senyors Mac Andrews y Companyía.

De Barcelona en 6 horas v. Duro, de 482 ts., ab tránzit, consignat als senyors fills de B. Lopez.

Despatxadas

Cap.

Entradas del dia 2.

De Dénia en 4 dias bal. Pepica, de 41 ts., ab 70 mil kilos pansas à la ordre, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

Despatxadas

Pera Niza v. Correo de Cartageña, ab ví y oli.
Pera Bilbao y esc. v. Duro ab efectes.
Pera Liverpool y esc. v. Ulloa, ab efectes.
Pera Valencia v. noruech Breidablik, en lastre.

—

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramática de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Segón abono. 6.ª de la 2.ª série.—A benefici del actor cómich D. Pau Chaves, qui té l' honor de dedicarlo als senyors abonats.—Se posará en escena la divertidíssima comedia en 3 actes «El sombrero de copa» y lo bonica comedia en un acte «Los corridos».—En los intermedis lo sexteto executará escullidas pessas.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 2.

S' han rebut los següents despaigs oficials de la Habana:

«Avuy, al mitj día, entrego oficialment lo territori als nortamericans, tributantse á nostra bandera los honors militars. En lo moment d' arriarse la bandera espanyola en lo castell del Morro, los barcos nortamericans han disparat 21 canonadas.

Los generals y las tropas nortamericanas han demosrat una alta deferencia y cortesía fins l' últim moment.

Regna tranquilitat en la Habana, la qual está complertament evacuada. Surto en lo vapor «Rabat» Matanzas y Cienfuegos, ahont se troba concentrat lo resto de nostras forsas en espectació d' embarch.—Gimenez Castellanos.»

—«M' embarco en lo «Rápido» y surto en unió del «Marqués de Molins», «Nueva España», «Vicente Pinzon», «Vasco Nuñez de Balboa», «Hernán Cortés» y «Velazquez».

Lo «Patriota», remolcant al «Filipinas», dona convoy al «Marqués de la Ensenade», «Magallanes», «Galicia» y «Martín Pinzon».

Anirém á la Martinica, després buscarém lo rumbo de Canarias, y en cas de dispersió nos reunirém á Cayena y Paraná.

S' han entregat á la Companyía Trassatlántica las planxas del dich, material de guerra y efectes de marina.

Lo capitá de la fragata «Peral» queda encarregat de sa custodia.—Manterola.»

Madrid 3.

—Telegramás de Londres confirman que ha estallat la revolució á Bolivia regnant la anarquía, y afegeixen que 's nota gran agitació á l' Ecuador. En lo Perú la tranquilitat es complerta.

—Nova York.—Los periódichs publican un extracte del bando del gobernador yanqui à Cuba, en lo qual diu que anunciarà lo programa del gobern referent á la administració de la isla y manté en vigor los códichs civil y penal á reserva de modificarlos segons las circunstancias.

—Los senyors duch de Veragua y Groizart han acordat las bases del projecte pera 'l rebement dels restos de Colón.

—Lo senyor Romero Giron ha comunicat á Sa Majestat la Reina l' abandono de Cuba y Filipinas.

Quedan á Cuba 43 mil soldats espanyols.

—Lo general Ríos ha confirmat las noticias de que á Balabac han sigut assessinats los habitants espanyols, menos las senyoras; «qual rescat, diu lo general, gestionaré, al igual que 'l d' altres presoners.

Pera evitar la repetició d' aquests fets, disposo una rápida concentració d' espanyols, prenent nota dels bens particulars y del Estat.

Lo Bisbe de Cebú continua allí á desitj seu».

Lo senyor Romero Giron ha telegrafiat al general Ríos aprobant sa conducta y donantli instruccions administrativas.

—S' insisteix en afirmar que 'l dia del Sant del Rey se concedirá un indult per delictes d' imprempta.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M.ª Font

(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tinguéu tós en cualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit livi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas constituheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota.-Se envian per correu certificadas sens aument de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hípersecreaciò de la membrana mucosa aérea, disminuheixen y fluidifican la biscositat del moch bronquial, facilitan la espectoració, treuhen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficás pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich. Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótichs ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas màjors.

Son bon sabor, fa sían presos fins ab avidés per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipósits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé —«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLÉO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMBINADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT

ESCORIA PULVERULENTA THOMAS DE % PUREZA GARANTIZADA

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA